

P6_TA(2007)0215

Viro

Euroopan parlamentin päätöslauselma 24. toukokuuta 2007 Virosta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin puheenjohtajavaltion 2. toukokuuta 2007 antaman julkilausuman tilanteesta Viron Moskovan-suurlähetystön edessä,
  - ottaa huomioon Euroopan parlamentin puhemiehen Hans-Gert Pötteringin lausunnon ja 9. toukokuuta 2007 pidetyssä täysistunnossa käydyn keskustelun Viron tilanteesta,
  - ottaa huomioon neuvoston, komission ja jäsenvaltioiden hallitusten lukuisat tuenilmaukset Virolle,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että mielenosoittajat, jotka protestoivat Viron hallituksen päätöstä vastaan siirtää neuvostoajan nk. Tallinnan vapauttajien muistomerkki Viron kaupungin keskustasta muutaman kilometrin päähän Viron puolustusvoimien hautausmaalle, käyttivät 26.–28. huhtikuuta 2007 Viron keskustassa ja osissa Koillis-Viroa kahden yön ajan väkivaltaa, joka alkoi mielenosoittajien hyökkäyksellä poliisin kimppuun ja päättyi laajaan vandalismiin Tallinnan keskustassa,
- B. ottaa huomioon, että poliisin nähtiin käyttävän voimakeinoja vain äärimmäisissä tilanteissa ja että Viron oikeuskansleri ei ole havainnut, että poliisi olisi toiminut asiattomasti,
- C. ottaa huomioon, että Viron hallitus perusteli etukäteen päätöksensä Venäjän federaation hallitukselle, tarjosi venäläisille yhteistyön mahdollisuutta muistomerkin siirtämisessä ja kannusti Venäjän edustajia olemaan läsnä vainajien jäännöksiä maasta kaivettaessa, mutta Venäjän viranomaiset kieltäytyivät,
- D. ottaa huomioon, että vainajat kaivettiin maasta kunnioittavaa menettelyä koskevia kansainvälisiä normeja ja standardeja tiukasti noudattaen ja että muistomerkki paljastettiin hautausmaalla uudelleen virallisessa seremoniassa, johon Hitlerin vastaisen liittouman edustajat osallistuivat,
- E. katsoo, että väkivaltaisia mielenosoituksia ja lakia ja järjestystä vastaan tehtyjä hyökkäyksiä organisoitiin aktiivisesti ja yhteistyössä Viron ulkopuolella toimivien tahojen kanssa,
- F. ottaa huomioon useat Venäjällä annetut korkean tason julkilausumat, kuten duuman Tallinnaan lähettämän valtuuskunnan virallisen lausunnon, jossa vaadittiin Viron hallitusta eroamaan,

- G. ottaa huomioon, että Viron pääministeri Andrus Ansip luonnehti tapahtumia erittäin koordinoituksi ja räikeäksi puuttumiseksi Viron sisäisiin asioihin,
- H. ottaa huomioon, että välittömästi Tallinnan mellakoiden jälkeen Venäjän hallitusta kannattava Nashi-nuorisjärjestö esti Viron Moskovan-suurlähetystön normaalin toiminnan seitsemän päivän ajan, jolloin Viron ja Ruotsin suurlähettiläät joutuivat fyysisten hyökkäyksien uhreiksi, suurlähetystörakennus uhattiin hajottaa, suurlähetystön alueella ollut Viron lippu revittiin alas ja Viroa haukuttiin fasistiseksi maaksi,
- I. ottaa huomioon, että järjestelmällisiä verkkohyökkäyksiä on organisoitu enimmäkseen Viron ulkopuolelta virallisten viestintäkanavien ja Viron hallinnon verkkosivujen tukkimiseksi ja että nämä hyökkäykset ovat tulleet Venäjän hallinnon IP-osoitteista ja että Internetin ja tekstiviestien avulla on jatkettu kiivasta propagandaa, jossa yllytetään aseelliseen vastarintaan ja uusiin väkivaltaisuuksiin,
- J. ottaa huomioon, että Venäjällä otettiin muutama päivä Tallinnan tapahtumien jälkeen käyttöön laajat rajoitukset virolaisille vientituotteille, että venäläisyhtiöt jäädyttivät virolaisyriyten kanssa tekemiään sopimuksia ja että Viron energiahuolto uhattiin katkaista ja keskeyttää Viron ja Pietarin välinen junayhteys kesäkuun 2007 lopusta lähtien,
- K. ottaa huomioon, että Venäjän viranomaiset, kuten duuman lähettämä valtuuskunta, ovat valitettavasti kieltäytyneet keskustelemasta Viron viranomaisten kanssa ja että he jopa kieltäytyivät osallistumasta ulkoministeriössä järjestettävään yhteiseen lehdistökonferenssiin,
- L. ottaa huomioon, että Moskovan patriarkaatin alaisen Viron ortodoksisen kirkon metropoliitta Kornelius on todennut, ettei yhteisöjen väliselle konfliktille ole perusteita eikä hän ymmärrä, miksi mellakoita käsitellään vironkielisen yhteisön ja venäjänkielisen yhteisön selkkauksena,
- M. katsoo, että tapahtumia kiihdytettiin edelleen Venäjän tiedotusvälineiden antamalla väärillä tiedoilla, mikä synnytti lisäprotesteja,
- N. ottaa huomioon, että vain pieni osa etnisestä venäläisväestöstä osallistui mielenosoituksiin ja ryöstelyyn ja että venäläistaustaisten poliisien suuri joukko hoiti tehtävänsä erinomaisesti ja että 85 prosenttia haastatelluista hyväksyi Viron hallituksen toiminnan,
- O. katsoo, että Virolla on EU:n ja Naton itsenäisenä jäsenvaltiona suvereeni oikeus arvioida traagista lähimenneisyyttään aina itsenäisyyden menettämisestä vuonna 1939 Hitlerin ja Stalinin välisen sopimuksen seurauksena vuoteen 1991,
- P. ottaa huomioon, että läntiset demokraatit eivät koskaan tunnustaneet venäläismiehitystä ja Baltian maiden Neuvostoliittoon liittämistä lailliseksi,
- Q. ottaa huomioon, että toisen maailmansodan päättymisen (8. toukokuuta 1945) 60. vuosipäivästä Euroopassa 12. toukokuuta 2005 annetussa päätöslauselmassa¹

---

¹ EUVL C 92 E, 20.4.2006, s. 392.

Euroopan parlamentti totesi, että "joillekin kansakunnille toisen maailmansodan loppuminen merkitsi uutta tyranniaa stalinistisen Neuvostoliiton alaisuudessa" ja onnitteli Keski- ja Itä-Euroopan maita siitä, että ne voivat nyt nauttia vapaudesta oltuaan monta vuosikymmentä neuvostovallan tai -miehityksen alaisuudessa,

- R. ottaa huomioon, että Neuvostoliiton ainoa oikeudellinen seuraaja, Venäjän federaatio kiistää edelleen, että Baltian maiden liittäminen Neuvostoliittoon olisi ollut laitonta,
1. ilmaisee tukensa ja solidaarisuutensa demokraattisesti valitulle Viron hallitukselle sen pyrkimyksissä varmistaa järjestys ja vakaus sekä oikeusvaltio kaikille Viron asukkaille;
  2. katsoo, että yhtä EU:n pienintä jäsenvaltiota vastaan tehdyillä hyökkäyksillä koetellaan Euroopan unionin solidaarisuutta;
  3. ei voi hyväksyä Venäjän viranomaisten lukuisia yrityksiä sekaantua Viron sisäisiin asioihin;
  4. pitää hälyttävänä, etteivät Venäjän viranomaiset suojelleet riittävästi Viron suurlähetystä Moskovassa ja että Nashi-mielenosoittajat hyökkäsivät fyysisesti Viron suurlähettilään kimppuun; kehottaa Venäjän hallitusta kunnioittamaan diplomaattisuhteita koskevaa vuoden 1961 Wienin yleissopimusta poikkeuksitta;
  5. tuomitsee Venäjän pyrkimykset käyttää taloudellista painostusta Viroon ulkopoliittisena keinona ja kehottaa Venäjän hallitusta palauttamaan valtioiden välille normaalit taloudelliset suhteet;
  6. muistuttaa Venäjän viranomaisia siitä, että niiden Viroa vastaan käyttämä mielivaltainen ja avoimen vihamielinen retoriikka on jyrkässä ristiriidassa kansainvälisen käyttäytymisen periaatteiden kanssa ja se vaikuttaa EU:n ja Venäjän suhteisiin yleisesti;
  7. kehottaa komissiota ja kaikkia jäsenvaltioita auttamaan virolaisten verkkosivujen verkkohyökkäysten tutkimuksissa ja esittämään tutkimuksen, miten tällaisiin hyökkäyksiin ja uhkiin voidaan puuttua EU:n tasolla, ja kehottaa Venäjää auttamaan täysipainoisesti näissä tutkimuksissa;
  8. kehottaa Venäjän hallitusta käynnistämään Keski- ja Itä-Euroopan demokratioiden kanssa avoimen ja puolueettoman vuoropuhelun 1900-luvun historiasta ja ihmisyuden vastaisista rikoksista, totalitaarisen kommunistihallinnon tuolloin tekemät rikokset mukaan lukien;
  9. suhtautuu myönteisesti Viron presidentin Toomas Hendrik Ilveksen lausuntoon, jossa hän korosti, että neuvostovallan aikana Viroon tulleet ja nyt Viron tasavallassa asuvat ihmiset, heidän lapsensa ja lapsenlapsensa ovat kaikki virolaisia maanmiehiä ja että kaikilla virolaisilla on hyvin tuskallinen elämäkokemus kolmen peräkkäisen miehittäjävallan alaisuudesta viime vuosisadalla ja että on tarpeen pystyä näkemään ja ymmärtämään muiden tragediat; hän muistutti lisäksi kaikkia osapuolia siitä, että tämän vuoksi Viron sisäistä vuoropuhelua on tehostettava, jotta eri yhteisöjen välisiä kuiluja kurottaisiin umpeen ja jotta luotaisiin uusia mahdollisuuksia integroida erityisesti venäjää puhuvat maanmiehet yhteiskuntaan;

10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Venäjän federaation hallitukselle ja parlamentille.